

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Туристичне країнознавство
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Власенко Валерій Миколайович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом одного семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 48 годин становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. - самостійна робота
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі туристичної індустрії країн і регіонів світу, даних про основні види туристичних ресурсів країн світу, головні туристичні центри та регіони світу, особливості функціонування сфери туризму у країнах світу

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретико-методологічні засади туристичного країнознавства Об'єкт, предмет, завдання та функції туристичного країнознавства. Наукові принципи країнознавства. Взаємозв'язок туристичного країнознавства із суміжними дисциплінами. Основні методи туристичного країнознавства.

Тема 2 Етапи розвитку та інституалізація країнознавства   Описовий період. Формування основ класичного країнознавства. «Університетське країнознавство». Провідні наукові школи країнознавства: антропогеографічна, німецька, французька, районна М. Баранського. Здобутки українського країнознавства.
Тема 3 Концепції та теорії сучасного країнознавства   Концепції: географічного детермінізму, теорії держави (органічна, функціональна, «держави-контейнера»); атлантизму; мондіалізму; євразійства; енвіроменталізму. Формаційний і цивілізаційний підходи у туристичному країнознавстві
Тема 4 Політична карта світу. Класифікація країн світу   Політична карта світу – основа країнознавчих знань. Етапи формування політичної карти світу. Класифікація країн світу за фізичною (географічною), етнічною, лінгвістичною, релігійною ознаками. Регіональний поділ світу в туризмі
Тема 5 Просторово-територіальна організація світу. Категорії країнознавства   Географічне положення країни. Його основні ознаки. Поняття «територія», «простір», «кордон», «адміністративно-територіальний устрій», «форма державного устрою», «тип політичного режиму», «столиця», «образ країни», «імідж країни». Туризм як вияв глобалізації сучасного світу
Тема 6 Характеристика туристично-рекреаційного макрорегіону Європи   Загальна характеристика Європейського макрорегіону. Туристично-рекреаційний потенціал макрорегіону. Туристичні центри та райони. Туристичні регіони: Північна Європа, Західна Європа, Південна Європа, Центральна-Східна Європа
Тема 7 Характеристика Американського макрорегіону   Загальна характеристика Туристичні країни Північної Америки. Туристично-рекреаційні характеристики країн Центральної Америки та Карибського басейну. Туристичні країни Південної Америки. Головні центри Американського макрорегіону
Тема 8 Характеристика Африканського туристичного макрорегіону   Загальна характеристика Африканського макрорегіону. Туристичні країни Західної Африки. Туристичні країни Південно-Східної та Південної Африки. Туристичні країни Північної Африки. ПАР – головний центр туристичної індустрії Африки
Тема 9 Туристично-рекреаційний потенціал Близькосхідного регіону   Загальна характеристика Близькосхідного макрорегіону. Туристичні країни Близькосхідного макрорегіону. Туристичні центри і райони. Єгипет - провідний туристичний центр макрорегіону
Тема 10 Характеристика туристичного регіону Австралії й Океанії   Загальна характеристика регіону. Туристичний та рекреаційний потенціали регіону. Туристичні країни Австралії, Мікронезії, Меланезії та Полінезії

Тема 11 Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Південноазіатський регіон

Загальна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Туристично-рекреаційні ресурси Південноазіатського регіону. Розвиток туристичної індустрії в регіоні. Туристичні центри і райони

Тема 12 Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Північно-Східний і Південно-Східний азіатські регіони

Географічне положення, природні умови та туристичні ресурси регіонів. Туристичні країни Східної Азії. Туристичні країни Південно-Східної Азії. туристичні центри і райони

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати сутність, специфіку й основні проблеми туристичного краєзнавства як науки
PH2	Виявляти особливості організації рекреаційно-туристичного простору
PH3	Визначати туристично-рекреаційний потенціал регіонів світу

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства

Лк1 "Тема 1. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства" (денна)

Об'єкт, предмет, завдання та функції туристичного краєзнавства. Наукові принципи краєзнавства. Взаємозв'язок туристичного краєзнавства із суміжними дисциплінами. Основні методи, терміни та поняття туристичного краєзнавства

Пр2 "Тема 1. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства" (денна)

Туристичне краєзнавство як наука та навчальна дисципліна. Основна термінологія. Програма краєзнавчого дослідження

Тема 2. Етапи розвитку та інституалізація краєзнавства

Лк3 "Тема 2. Етапи розвитку та інституалізація краєзнавства" (денна)

Періоди: описовий; формування основ класичного краєзнавства; «Університетське краєзнавство». Провідні наукові школи краєзнавства: антропогеографічна, німецька, французька, районна М. Баранського

Пр4 "Тема 2. Етапи розвитку та інституалізація краєзнавства" (денна)

Формування українського національного краєзнавства. Наукові школи, центри, персоналії та їхні здобутки

Тема 3. Концепції та теорії сучасного краєзнавства

Лк5 "Тема 3. Концепції та теорії сучасного країнознавства" (денна)   Сучасні концепції та теорії країнознавства: географічного детермінізму, держави, атлантизму, мондіалізму, євразійства, енвайроменталізму. Особливості формаційного дослідження розвитку країн світу. Цивілізаційний підхід у туристичному країнознавстві
Пр6 "Тема 3. Концепції та теорії сучасного країнознавства" (денна)   Теорія євразійства: основні принципи, поняття, поширення
Тема 4. Політична карта світу. Класифікація країн світу
Лк7 "Тема 4. Політична карта світу. Класифікація країн світу" (денна)   Політична карта світу – основа країнознавчих знань. Етапи формування політичної карти світу. Карта світу за соціально-економічною, етнічною, лінгвістичною та релігійною ознаками, площею, населенням, ідеологією, формою правління. Міжнародні організації та союзи
Пр8 "Тема 4. Політична карта світу. Класифікація країн світу" (денна)   Релігійна картина світу. Туристичний потенціал паломництва
Тема 5. Просторово-територіальна організація світу. Категорії країнознавства
Лк9 "Тема 5. Просторово-територіальна організація світу. Категорії країнознавства" (денна)   Географічне положення країни та його ознаки. Територія, простір, кордони, адміністративно-територіальний устрій, форма державного устрою, тип політичного режиму. Столиця. Види столиць
Пр10 "Тема 5. Просторово-територіальна організація світу. Категорії країнознавства" (денна)   Поняття «образ», «імідж», «бренд» країни. Методологічні основи створення туристичного іміджу країни. Механізми реалізації іміджевої політики
Тема 6. Характеристика туристично-рекреаційного макрорегіону Європи
Лк11 "Тема 6. Характеристика туристично-рекреаційного макрорегіону Європи" (денна)   Туристичні країни Північної Європи. Туристичні країни Західної Європи. Туристично-рекреаційний потенціал Центрально-Східної Європи. Туристичні країни Південної Європи
Пр12 "Тема 6. Характеристика туристично-рекреаційного макрорегіону Європи" (денна)   Туристична індустрія Великої Британії. Туристичний потенціал Франції. Туристично-рекреаційна система Італії. Туристична індустрія Чехії
Тема 7. Характеристика Американського макрорегіону

Лк13 "Тема 7. Характеристика Американського макрорегіону" (денна) Загальна характеристика Американського макрорегіону. Туристичні країни Північної Америки. Туристично-рекреаційні характеристики макрорегіону. США як центр туризму Американського макрорегіону
Пр14 "Тема 7. Характеристика Американського макрорегіону" (денна) США - провідний туристичний центр макрорегіону. Туристичний потенціал Бразилії. Туристично-рекреаційна система Куби
Тема 8. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону
Лк15 "Тема 8. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону" (денна) Загальна характеристика Африканського макрорегіону. Туристичні країни Західної Африки. Туристичні країни Південно-Східної та Південної Африки. Туристичні центри та райони
Пр16 "Тема 8. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону" (денна) Південно-Африканська Республіка як один з лідерів туризму Африканського макрорегіону. Активний туризм. Екологічний туризм
Тема 9. Туристично-рекреаційний потенціал Близькосхідного регіону
Лк17 "Тема 9. Туристично-рекреаційний потенціал Близькосхідного регіону" (денна) Загальна характеристика Близькосхідного макрорегіону. Туристичні країни Близькосхідного макрорегіону. Бахрейн, Ємен, Ізраїлю, Ірак, Йорданія, Кувейт, Ліван, ОАЕ, Оман, Саудівська Аравія
Пр18 "Тема 9. Туристично-рекреаційний потенціал Близькосхідного регіону" (денна) Єгипет – ключовий туристичний напрямок Близькосхідного макрорегіону. Туристично-рекреаційна інфраструктура та індустрія країни
Тема 10. Характеристика туристичного регіону Австралії й Океанії
Лк19 "Тема 10. Характеристика туристичного регіону Австралії й Океанії" (денна) Природні, історико-культурні та соціально-економічні чинники розвитку туризму в регіоні. Туристична індустрія. Туристично-рекреаційний потенціал Австралії та Океанії. Туристичні центри та райони
Пр20 "Тема 10. Характеристика туристичного регіону Австралії й Океанії" (денна) Характеристика туристично-рекреаційного потенціалу Австралії. Туристична індустрія Нової Зеландії
Тема 11. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Південноазіатський регіон

Лк21 "Тема 11. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Південноазіатський регіон" (денна)   Географічне положення, природні умови та туристичні ресурси регіону Південної Азії. Характеристика туристичного потенціалу Афганістану, Бутану, Ірану, Мальдів, Непалу, Пакистану, Шрі-Ланки
Пр22 "Тема 11. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Південноазіатський регіон" (денна)   Туристично-рекреаційна характеристика Індії. Туристичні райони і центри Індії
Тема 12. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Північно-Східний і Південно-Східний азіатські регіони
Лк23 "Тема 12. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Північно-Східний і Південно-Східний азіатські регіони" (денна)   Природні, історико-культурні та соціально-економічні чинники розвитку туризму в Північно-Східному та Південно-Східному азіатських регіонах. Туристично-рекреаційний потенціал Монголії, Південної Кореї, КНДР, Тайваню, Японії, В'єтнаму, Камбоджи, М'янми, Лаосу, Сингапуру, Таїланду, Філіппін
Пр24 "Тема 12. Туристично-рекреаційний потенціал Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Північно-Східний і Південно-Східний азіатські регіони" (денна)   Туристично-рекреаційний потенціал Китаю. Туристична індустрія Китаю. Туристичні райони і центри Китаю

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Підготовка мультимедійних презентацій

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемний семінар
МН3	Метод демонстрацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про етнографію як науку та етнос як її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 2 та РН 3). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами етнографічних груп за їх мовною, релігійно-конфесійною, антропологічною приналежністю та культурно-господарською ознакою (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення групі та її обговорення. Під час підготовки презентації

студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного та аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії та практичних дій

- участь у груповій роботі - участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах тощо - критична оцінка літератури - виконання творчих завдань

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Опитування
МСО2	Звіт за результатами виконання практичних робіт
МСО3	Реферат (підготовка, презентація, захист)
МСО4	Оцінювання письмових робіт

Контрольні заходи:

Семестр викладання		100 балів
МСО1. Опитування		40
	опитування (10x4)	40
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт		20
	звіт-конспект	20

МСО4. Оцінювання письмових робіт		40
	додатковий семестровий контроль	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

Семестр викладання		100 балів
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт		30
	звіт-конспект	30
МСО3. Реферат (підготовка, презентація, захист)		30
	захист реферата	30
МСО4. Оцінювання письмових робіт		40
	додатковий семестровий контроль	40

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Мальская М., Гамкало М., Бордун О. Туристичне країнознавство. Європа. Київ: Центр навч. л-ри, 2019. 224 с.
2	Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство. Навч. пос. Київ, 2020. 808 с.
Допоміжна література	
3	Лизогуб В. А. Країнознавство: підручник. Харків: Право, 2019. 384 с.
4	Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 284 с.
5	Семенов В. Ф., Дишкантюк О. В., Олійник В. Д. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Херсон: Грінь Д. С., 2013. 392 с.
6	Парфіненко А. Ю., Сідоров В. І., Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: підручник. Київ: Знання, 2015. 551 с.

7	Туристична політика зарубіжних країн : підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
8	Державне агентство розвитку туризму [офіційний сайт]. URL: tourism.gov.ua
9	Все для студентів [сайт]. URL: http://megalib.com.ua/book/134_Turistichne_krainoznavstvo.html
10	Підручники для студентів [сайт]. URL: https://westudents.com.ua/knigi/617-turistichne-kranoznavstvo-vropa-malska-mp.html